KALENDARZYK SPOŁECZNY

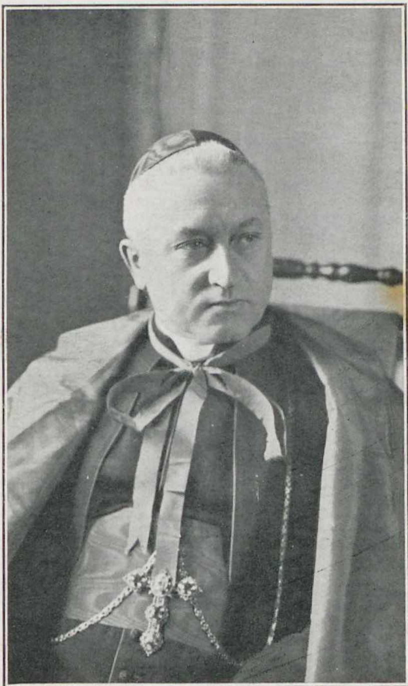
ARCHIDIECEZYJ GNIEŹNIEŃSKIEJ i POZNAŃSKIEJ

NA ROK 1928

Z PORTRETEM KS. PRYMASA

NAKŁADEM KOMITETU DNIA KATOLICKIEGO
TŁOCZONO W DRUKARNI ŚW. WOJCIECHA
W POZNANIU

KALENDARZYK SPOŁECZNY
NA ROK 1928

J. E. Ks. Kardynał Arcybiskup
Dr. August Hlond
Prymas Polski.

KALENDARZYK
SPOŁECZNY

ARCHIDIECEZYJ GNIEŹNIEŃSKIEJ
I POZNAŃSKIEJ

NA ROK

1928

Z PORTRETEM KS. PRYMASA

NAKŁADEM
KOMITETU DNIA KATOLICKIEGO

CZCIONKAMI DRUKARNI ŚW WOJCIECHA
W POZNANIU

Ku świtom odrodzenia społecznego.

Wiek XIX, który ludzkości przyniósł tak ogromny postęp w dziedzinie techniki, pod *względem religijno-moralnym* był okresem *wielkiego upadku*. Ludzkość musiała drogo zapłacić za stworzenie wielkiego przemysłu fabrycznego, który był następstwem tych wielkich wynalazków a zarazem warunkiem rozwoju techniki nowoczesnej, co doprowadziło nas do tego, że dziś latamy w powietrzu jak ptaki i porozumiewamy się z szybkością myśli naokoło kuli ziemskiej. Zapłaciła przedewszystkiem wielkiem *zmaterjalizowaniem klas posiadających*, a *nędzą straszną szerokich mas*. Przemysł potrzebował dla swego rozwoju jak najtańszych sił roboczych. Dostarczała ich w wielkich, nadmiernych nawet ilościach bankru-

tująca wskutek konkurencji fabrycznej, niegdyś zamożna ludność rzemieślnicza, — dostarczała i wieś, stale przeludniona w Europie zachodniej. To też naogół było więcej robotników, niż ich potrzebował przedsiębiorca, który wskutek tego mógł obniżać płace, a przez to produkować taniej i bić konkurencję. Wytworzył się poprostu wyścig w tym kierunku. *Praca stała się towarem*, który coraz bardziej spadał w cenie w stosunku do wzrastających *kosztów utrzymania* we wielkich środowiskach miejskich.

Lecz nie przejmował się tem fabrykant nowoczesny; *żydzi*, którzy stali się głównymi bankierami świata, nadawali ton w owym okresie. Ich kult dla pieniądza, jako jedynej rzeczy wartościowej, udzielił się i tym, którzy z imienia byli chrześcijanami. Ale tylko już z imienia. Czego nie zrobiła pogoń za złotem, tego dokonały różne podówczas *modne nauki*, głoszące, że człowiek jest zwierzęciem, walczącem o byt z innemi zwierzętami... a Bóg i dusza nieśmiertelna, to tylko wymysły kapłanów dla otuma-

nienia ludu i zapewnienia sobie władzy. To też wysnuli oni wniosek z tej *wygodnej* bardzo nauki i szli przez *pot i łzy krwawe robotników do majątku i rozkoszy ziemskich.*

Głucha nienawiść poczęła wzbierać w duszach robotników, gnijących przeważnie z liczną rodziną w jednej zimnej, wilgotnej izdebce, o chłodzie i głodzie. Ale brakło jeszcze wodzów, organizacji i programu. I stała się rzecz dziwna. Pierwszymi, którzy dostarczyli tych trzech rzeczy, byli właśnie ci, co stworzyli ducha kapitalizmu: żydzi. Oni wykorzystali różne fantastyczne pomysły reformatorskie, pochodzące przeważnie z Francji — napoili je jadem nienawiści takiej, do której tylko żyd jest zdolny, i stworzyli ruch niewątpliwie potężny, żywiołowy: *socjalizm.* W stosunku do zasad t. zw. *liberalizmu,* który pozwalał na niczem niekrępowany wyzysk słabszych pod względem ekonomicznym, nowy ten kierunek stał się skrajnem przeciwstawieniem: zamiast zupełnej wolności ekonomicznej chciał wprowadzić zupełną *niewolę,* oddając

wszelkie *środki produkcji państwu.* Skrajny kierunek, zwany *komunizmem,* chciał nawet wszelką własność prywatną znieść zupełnie i państwo uczynić jedynym rozdzielcą dóbr. Jeżeli liberalizm do religji odnosił się mniej lub więcej obojętnie, to socjalizm *odrzucił* ją zupełnie, jako „wymysł kapitalizmu", a wraz z nią *potępił miłość ojczyzny,* zastępując ją hasłami międzynarodowej „solidarności proletarjatu", a nawet *wyrzekł się jawnie wszelkie moralności,* zniósł rodzinę, głosząc hasło współżycia niekrępowanego niczem i *upaństwowienia dzieci.* Program ten został niedwuznacznie wyrażony w sławnym *„manifeście komunistycznym"* Marksa i Engelsa, który został uchwalony na konferencji londyńskiej z listopada 1847 r.

Ziarno zostało rzucone i długo rosło aż wydało swój plon — już za naszych dni: rewolucję rosyjską. Dziś, po dziesięciu latach, możemy już ogarnąć wyniki tego największego w dziejach nowożytnych przewrotu. Uprzytomnijmy je sobie pokrótce. A

więc: *wyniszczono całą prawie inteligencję rosyjską, wymordowano setki tysięcy robotników i włościan; zmianę* ustroju przypłaciło *śmiercią głodową przeszło dwadzieścia miljonów ludzi,* z tego *połowa prawie dzieci;* w masach wyzwolono *najdziksze instynkty zwierzęce,* na których opanowaniu cała cywilizacja się opiera; kultura cofnęła się tam o całe wieki — a nędza i ucisk za czasów caratu były niczem wobec dzisiejszej niewoli i niedoli. Jeżeli Rosja wogóle jeszcze istnieje, to tylko o tyle, o ile *zrezygnowała z komunizmu* — i powróciła do ustroju kapitalistycznego. Robotnik rosyjski zmienił tylko władcę: dostał się teraz w niewolę żydowską i zamiast „raju" obiecanego zyskał piekło na ziemi.

Lekarstwo socjalistyczne okazało się stokroć gorszem od choroby liberalizmu kapitalistycznego. Czyż więc nie było ratunku dla znękanej ludzkości? O nie! Jest ratunek. Rozwiewają się już mgły ciemne, które ludziom tak długo przysłaniały niebo i nie dopuszczały słońca. Na jasnem

niebios tle promienieje *zwycięski krzyż,* oparty o opokę Piotrową, o którą rozbiły się czerwone fale rewolucji. Ku niemu wyciągają się ramiona znękanej ludzkości, tęskniącej już za inną treścią życia niż giełda i kabaret. Coraz powszechniej dziś już zaczyna się rozumieć, gdzie tkwiła przyczyna wszelkich nieszczęść. Liberalizm i socjalizm — to dwa konary z jednego pnia. Tym wspólnym pniem jest *odstępstwo od zasad nauki Chrystusowej* — odwrócenie się od spraw duchowych do materjalnych, szukanie „królestwa z tego świata".

Tu tkwi przyczyna wszelkiego zła. I ratunek może być tylko jeden: *powrót do wiary św. i wprowadzenie zasad miłości bliźniego do stosunków społecznych.* Chrześcijaństwo nie jest doktryną ekonomiczną i nie przesądza ono szczegółów ustrojowych — ale daje ono nam pewne zasady podstawowe, nienaruszalne, z których najogólniejsze wskazówki dla rozwiązania kwestji społecznej wysnuć można. Uczynił to najpierw genjalny biskup Moguncji Ketteler, którego pierwsze

wystąpienia czasowo zbiegają się z ogłoszeniem „Manifestu komunistycznego". Zasady Kettelera rozbudował sławny kardynał angielski Manning, a ostateczną formę orzeczenia kościelnego nadał im wielki „papież robotników", Leon XIII, w nieśmiertelnej encyklice „Rerum novarum" z 15 maja 1891 r. Z niej to wyrosła *katolicka akcja społeczna*, ku której dziś zwracają się nadzieje ludzkości, gdy już bankructwo materjalistycznych poglądów na świat i ustrój społeczny stało się oczywistem.

Podstawą tego programu chrześcijańskiego jest *wiara w Boga*, który karze i nagradza, i w *życie pozagrobowe*, wobec którego niczem jest przelotna chwila udręki ziemskiej. Nie znaczy to jednak, by nie należało *walczyć z nędzą i niedolą ziemską*. Jest to obowiązkiem miłości chrześcijańskiej — a zarazem i roztropności, gdyż nędza jest zawsze złym doradcą i nie prowadzi na ogół do Boga, lecz raczej do zbrodni i zwyrodnienia. Trzeba więc *nałożyć cugle chciwości* kapitalizmu, nie naruszając jednak na-

turalnego prawa do własności prywatnej i *zorganizować samoobronę robotniczą*, która bez nienawiści i gwałtów potrafi słuszne prawa wywalczyć.

Opiekę nad robotnikiem pozatem musi wziąć w swe ręce *państwo*, które na drodze *ustawodawczej* może to najlepiej uczynić, a zarazem z natury rzeczy przeznaczone jest na *bezpartyjnego rozjemcę*.

Jednak sama pomoc materjalna nie wystarcza dla robotnika. Naco zda się bowiem podwyżka płacy, skoro powędruje ona do kieszeni szynkarza? Trzeba więc podnieść poziom religijno-moralny szerokich mas i dać im *oświatę*, która nietylko odciągnie je od nieszczęsnej karczmy, ale zarazem nauczy skutecznie pracować nad *polepszeniem własnej doli* i wzniesieniem się na *wyższy poziom życia*. Ażeby te wielkie cele osięgnąć — trzeba przedewszystkiem wielkich *organizacyj*. To też w okresie po ogłoszeniu encykliki „Rerum novarum" powstały i rozrosły się szybko liczne związki katolickie. Zorganizowali się więc robotnicy i kobiety, jak grzyby

po deszczu wyrosły stowarzyszenia młodzieży. Odróżnić tu trzeba narodowo-chrześcijański *ruch zawodowy* (niestety u nas rozbity), mający na celu wyłącznie obronę interesów materjalnych i oparty również na zasadach encykliki, i *właściwą akcję katolicką*, która organizując wszystkie stany, dąży w pierwszym rzędzie do *odrodzenia religijnego i moralnego* i do pozyskania *czynnej pomocy świeckich* w pracy nad przyśpieszeniem królestwa Bożego na ziemi. Jest ona nieodzownym warunkiem dla urzeczywistnienia czekającej nas wielkiej przebudowy w duchu Chrystusowym zeświecczonej i zmaterjalizowanej kultury.

My Polacy pochlubić się możemy tem, że na ogół wytrwaliśmy w okresie upadku religijności wierniej może niż inne narody przy Kościele Chrystusowym. Niemniej przyznać trzeba, że nasz polski katolicyzm, często, w porównaniu z katolicyzmem innych narodów jest naogół dosyć *płytki*. Nie mamy przeważnie głębszej znajomości prawd naszej wiary, — to też

ulega ona nieraz przy pierwszem zetknięciu z wrogiemi poglądami. Nam ludziom z wieku radja i lotnictwa, braknie nieraz zupełnie *zrozumienia* sensu życia; my poprostu nie możemy na to znaleźć czasu, by *nad sobą i sprawami wiecznemi się zastanowić*. A gorzej jeszcze, że nie umiemy *wysnuć wniosków* z wyznawanych przez nas zasad. Wierzymy w przyszłe życie, czyściec i piekło, a postępujemy tak, jakgdyby się wszystko ze śmiercią kończyło. Pod tym względem wiele moglibyśmy się nauczyć od naszych pogardzanych często przodków średniowiecznych, którzy wprawdzie nie latali w powietrzu i nie słuchali radjokoncertów, ale zato lepiej rozumieli cel swego życia.

W ostatnim czasie zaznacza się coraz jaśniejszy podział na tych, którzy idą z Chrystusem, i tych, którzy idą z „księciem tego świata". Znikają połowiczności, świat dzieli się na dwa wyraźne obozy. Trzeba wybierać. „Kto nie jest ze mną, ten jest przeciwko mnie." Nastaje okres przypływu religijności, okres wielkiego nawrotu do

Boga... czas ofensywy armji Chrystusa-Króla. Nikomu teraz nie wolno stać na uboczu. Czas śpieszyć *do szeregów.* Kto czynnego udziału brać nie może, ten niech przynajmniej *moralnie i materjalnie* współdziała w wielkiem dziele katolickiej akcji społecznej. Niech ruch ten rośnie jak lawina, *aż świat się odrodzi w Chrystusie.*

Katolicki ruch społeczny w archidiecezjach gnieźnieńskiej i poznańskiej.

Diecezje nasze mogą się poszczycić najstarszym i najlepiej zorganizowanym ruchem katolicko-społecznym w Polsce. Ruch ten rozrósł się u nas szybko od chwili ogłoszenia encykliki „Rerum novarum". Było to zasługą niezapomnianego śp. arcybiskupa Prymasa Stablewskiego, który znalazł cały szereg światłych i zapalonych pomocników i wykonawców w najwybitniejszych przedstawicielach duchowieństwa wielkopolskiego. Dzieło ks. arcybiskupa Stablewskiego prowadzili dalej w tym samym duchu jego następcy. Wojna wyrządziła wprawdzie wielkie spustoszenia w ruchu organizacyjnym, ale wracając nam niepodległość, stworzyła zato nieograniczone możliwości niekrępowanego w ni-

czem rozwoju. Wprawdzie okres inflacyjny był niezmiernie ciężki — a zubożenie społeczeństwa jest ogromną przeszkodą. Niemniej jednak akcja od kilku lat wzmaga się stale w szybkiem tempie, szczególnie organizacje młodzieży rozrosły się wspaniale. Poznań stał się wzorem dla całej Polski. Ufundowanie Szkoły Społecznej (przy ulicy Podgórnej 12 b), która w roku bieżącym rozpoczyna swą działalność pod kierownictwem ks. dr. E. Kozłowskiego, otwiera nowe, wspaniałe widoki rozwoju. Przyjrzyjmy się teraz pokrótce poszczególnym związkom, tworzącym całość katolickiej akcji społecznej. Są to:

1. Liga Katolicka.
2. Związek Katol. Towarzystw Robotników Polskich.
3. Związek Kobiet Pracujących.
4. Związek Młodzieży Polskiej.
5. Związek Młodych Polek.
6. Związek Towarz. Dobroczynności „Caritas".

I.

Liga Katolicka archidiecezyj gnieźnieńskiej i poznańskiej.

Potrzeba ogólnej, a silnej organizacji katolickiej kiełkowała już w społeczeństwie wielkopolskiem za czasów niewoli.

Myśl podjął i zrealizował w grudniu 1918 r. ks. Prymas Dalbor, powierzając ówczesnemu sekretarzowi jeneralnemu Związku Kapłanów „Unitas" ks. Józefowi Prądzyńskiemu, opracowanie projektu ustawy Ligi katolickiej.

Po długich dyskusjach nad opracowaną ustawą została Liga Katolicka na archidiecezje gnieźnieńską i poznańską — założona i zatwierdzona dnia 21 marca 1920 r. na konferencji wszystkich warstw społecznych w pałacu arcybiskupim w Poznaniu. 1-go kwietnia 1920 r. zaczęła działać.

Praca Ligi Katol. szła w dwóch kierunkach: raz trzeba było stwarzać podstawy organizacyjne, powtóre życie zmuszało w samem zaraniu do występowania nazewnątrz.

Młoda organizacja musiała wytworzyć sobie przedewszystkiem pewną pozycję społeczną.

Nie mając prawie żadnych zasobów materjalnych, wydaje szereg aktualnych broszur, oraz własny miesięcznik „Pochodnia Ligi Katolickiej".

Poważnym jej dorobkiem, to stałe coroczne urządzanie Zjazdów Katolickich, których w samej Wielkopolsce odbyło się dotąd ośm.

Do najważniejszych zadań Ligi Katolickiej należy pogłębienie świadomości religijnej, jako też wytworzenie silnej opinji katolickiej. To też zapoczątkowała ona wykłady publiczne dla inteligencji treści religijno-filozoficznej. Myśl takich wykładów przyjęła się bardzo dobrze, rozszerzając się z roku na rok w łonie innych pokrewnych organizacyj.

Cztery z pomiędzy wielu zadań Ligi Katolickiej wołają głośno o zszerego-

wanie, skupienie i usprawnienie sił katolickich. Są niemi:

1) *oddziaływanie na ustawodawstwo państwowe* w dziedzinie kościelnej;

2) *walka z sekciarstwem*, wkradającem się wszelkiemi szczelinami w społeczeństwo katolickie, aby je rozbić i uczynić je podatnem sobie polem działania;

3) *obrona czci Kościoła*, oraz osobistego dobrego imienia hierarchji i duchowieństwa katolickiego;

4) *praca nad wzmocnieniem w opinji publicznej działania moralności chrześcijańskiej i katolickiej*, zagrożonej przez wyuzdanie obyczajowe w sztuce, literaturze, modzie, obyczajach towarzyskich.

Liga Katolicka chce i ma być tą armją swoich Biskupów i Najwyższego Wodza — Ojca św. — gotową do walki i zwycięstwa o rozszerzenie Królestwa Chrystusowego na ziemi.

Sekretarzem jeneralnym Ligi Katolickiej archidiecezyj Gniezno-Poznań jest ks. Józef Prądzyński. Biuro mieści się w Poznaniu, Aleje Marcin-

kowskiego 22, II ptr; telefon 5099; konto PKO 205.060.

Przy Sekretarjacie Jeneralnym L. K. mieści się Komitet Propagandy na rzecz Uniwersytetu Lubelskiego, oraz Komitet budowy Pomnika Najsł. Serca Pana Jezusa w Poznaniu

---

II.

Związek Katolickich Towarzystw Robotników Polskich.

Ponieważ sprawa robotnicza była i jest najważniejszem zagadnieniem społecznem naszych czasów, którem najwięcej się zajmuje encyklika „Rerum novarum", więc też katolicka akcja społeczna zaczęła się od tworzenia towarzystw robotniczych. Pierwsze Katolickie Towarzystwo Robotników Polskich założył dzisiejszy prezes Związku, ks. prałat Antoni Stychel, wicemarszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, w Poznaniu dnia 8 stycznia 1893 r. Po siedmiu latach istniało już 40 Towarzystw i można było założyć Związek. Stało się to 28 listopada 1900 r. początkowo w formie „organizacji diecezjalnej dla ks. ks. patronów Katolickich Towarzystw Robotników Polskich".

Wkrótce oddano jednak władzę ustawodawczą zjazdowi delegatów świeckich samych Towarzystw i w ten sposób powstał Związek Katolickich Towarzystw Robotników Polskich. Ruch ten rozwinął się wspaniale, dochodząc krótko przed wybuchem wielkiej wojny do 31.000 członków. Wojna i jej skutki nadwyrężyły mocno całą akcję — która obecnie dopiero powoli odzyskuje dawną siłę. Zadaniem Towarzystw Robotników Polskich jest praca nad uświadamianiem umysłowem i religijno-moralnem szerokich mas robotniczych, a więc oświata, wolna od zabarwienia partyjnego. Towarzystwa nie są Związkami Zawodowemi, nie wdają się więc w zatargi zarobkowe, ani tem mniej organami jakiegokolwiek stronnictwa politycznego. Zato dbają one o uświadomienie społeczne i uczą, jak walczyć o słuszne prawa — chroniąc zarazem robotnika przed wpływami demagogji wywrotowej. Towarzystwom tym zawdzięczamy w dużej mierze, że stronnictwa radykalne nie zdołały się dotąd w Wielkopolsce na dobre

zagnieździć. Pozatem dają Towarzystwa członkom pewne korzyści materjalne, jak: np. kasy pogrzebowe i t. p. Organem Związku jest „Robotnik“, wychodzący obecnie w nakładzie 13.000 egz. Sekretarzem jeneralnym jest ks. Cz. Michałowicz. Sekretarjat mieści się przy ul. św. Marcin l. 69.

III.

Związek Kobiet Pracujących.

Ruch organizacyjny wśród kobiet rozpoczął się o kilkanaście lat później. W r. 1905 powstało z inicjatywy ks. patrona Adamskiego pierwsze towarzystwo kobiece. Potrzeba tych towarzystw była tak wielka, że rychło powstały przy innych parafjach na wzór poznańskiego dalsze stowarzyszenia. Statut ułożył dla nich ks. Prymas Stablewski. Już w roku 1906 można było założyć Związek, którego pierwszym sekretarzem jeneralnym został ks. Czechowski a prezesem ks. patron Adamski. I odtąd organizacja raźno szła naprzód.

Związek Kobiet Pracujących spełnia podobne zadania w stosunku do kobiety katolickiej, jakie Towarzy-

stwa Robotników spełniają wobec mężczyzn. A więc daje on im zdrową i dostosowaną do potrzeb kobiecych oświatę i uświadomienie społeczne, umożliwiające im skuteczniejszą samoobronę wobec wyzysku, któremu aż nazbyt często ulegały. Myśli się też o godziwej rozrywce i różnych korzyściach materjalnych, jak kasy pośmiertne, pośrednictwo pracy i t. p.

Praca odbywa się w dwojakiej formie organizacyjnej — w Stowarzyszeniach i w bractwach, tam, gdzie jeszcze Stowarzyszenia założyć nie można; tych ostatnich jest narazie jeszcze więcej, niż Stowarzyszeń. Szczególnie silny nacisk kładzie Związek na urządzanie wykładów dla kobiet i kursów gotowania, cukiernictwa, prasowania, marszanctwa, szycia, książkowości i robót ręcznych. Przy Stowarzyszeniu Służby Żeńskiej powołał Związek do życia Szkołę zawodowo - gospodarczą (św. Marcin 69), która się nader pomyślnie rozwi-

ja, opierając się głównie o własną, świetnie prowadzoną stołownię publiczną. Pozatem wydaje Związek różne broszury. Organem Związku jest „Gazeta dla Kobiet", wychodząca w nakładzie 18.500 egzemplarzy. Sekretarzem jeneralnym jest ks. St. Forecki. Biura mieszczą się we własnym domu przy ul. Al. Marcinkowskiego Nr. 1. (Dom Król. Jadwigi.)

IV.

Związek Młodzieży Polskiej.

Katolickie organizacje młodzieży wywodzą swe początki z dawnych stowarzyszeń czeladzi, które istniały już od 1850 r. Mimo tych wczesnych początków dopiero w r. 1919 można było utworzyć Związek tych stowarzyszeń i nadać całej akcji nowoczesne formy. Przeszkodą walną były dotąd ustawy pruskie, które nie pozwalały na organizowanie związku młodzieży. Tak długo tamowany ruch rozwinął się zato dzięki wysiłkom ks. Walerjana Adamskiego i ks. L. Jarosza z niepohamowaną siłą, skoro warunki na to pozwoliły. Związek stał się główną sprężyną tego rozwoju. Jest on centralą, która jednoczy wszystkie Stowarzyszenia, nadając im ogólny kierunek pracy.

Celem Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej jest wyrabianie członków na uczciwych, dzielnych i światłych obywateli, przejętych duchem katolickim i polskim.

Do osiągnięcia celu służą liczne środki, wśród których przedewszystkiem wymienić należy: wychowanie religijne, praca oświatowo-kulturalna, wyrobienie cnót obywatelskich i wychowanie fizyczne. W Stowarzyszeniach współpracują przedstawiciele starszego społeczeństwa, jako członkowie patronatów. Związek Młodzieży Polskiej wydaje dla Stowarzyszeń miesięcznik pod nazwą „Młody Hufiec" o nakładzie 10 tysięcy egzemplarzy. Sekretarzem jeneralnym Związku jest ks. Ludwik Jarosz. — Siedziba mieści się w domu własnym — pl. Nowomiejski 5.

V.

Związek Młodych Polek.

Praca nad młodzieżą żeńską była za rządów pruskich jeszcze bardziej utrudniona, niż organizowanie młodzieży męskiej. Tu nie tylko zakładanie związku, ale nawet poszczególnych stowarzyszeń było wzbronione. Ponieważ wychowanie dziewcząt w duchu narodowym i religijnym — i podniesienie ich poziomu oświatowego było rzeczą konieczną — zawiązano w r. 1912 tajne kółka dziewcząt. W r. 1919 mogły się one ujawnić. Wtedy 7 towarzystw zawiązało dn. 21. października 1919 r. Związek Polskiej Młodzieży Żeńskiej, który wkrótce przekształcono na Związek Młodych Polek. Założycielem i twórcą ruchu był ks. kan. J. Schultz.

Z skromnych początków organizacja rozrosła się w tempie amerykańskim, zyskując sobie wszędzie wiele sympatji.

Celem Stowarzyszeń Młodych Polek jest wychowanie religijno-narodowe dziewcząt polskich i przygotowanie ich do późniejszych obowiązków rodzinnych i obywatelskich. Łączą one młodzież żeńską od lat 14 do 25. Praca jest podobnie jak u młodzieży męskiej rozdzielona na kółka oświatowe, religijne, śpiewackie, (szczególnie liczne), wychowania fizycznego, abstynenckie, zawodowe, robót ręcznych, muzyczne i kasy oszczędności. Różnorodność jest tu większa nawet (w naszym Związku diecezjalnym) niż u młodzieży męskiej. Podczas Zielonych Świątek odbył się w Poznaniu wspaniały krajowy Zlot młodych Polek z udziałem c. 4.000 druchen, przeważnie w pięknych strojach ludowych. Organem Związku jest wydawany przez Zjed-

noczenie (Związków Młodzieży na całą Polskę) „Młoda Polka". Sekretarzem jeneralnym jest ks. kan. J. Schultz. Biura mieszczą się przy ul. Wielkie Garbary Nr. 28. W centrali znajduje się też składnica książek, przyborów gimnastycznych, mundurków i wszystkich artykułów, potrzebnych w życiu organizacyjnem.

VI.

Związek Towarzystw Dobroczynności „Caritas".

Dwa wielkie nakazy dał Chrystus Pan swoim uczniom: nauczanie wszystkich narodów i miłość bliźniego. Jeżeli udział świeckich w wypełnianiu tego pierwszego nakazu datuje od względnie niedawna — to w pełnieniu zakonu miłości zgórą od trzech wieków — od czasów św. Wincentego à Paulo — zorganizowany udział świeckich odgrywa olbrzymią rolę. Rozwój akcji katolickiej w ostatnich trzech dziesięcioleciach i w tej dziedzinie podziałał niezmiernie ożywczo. W programie rozwiązania kwestji społecznej miłosierdzia chrześcijańskiego jako walnego środka dla złagodzenia nędzy i demoralizacji zabraknąć nie mogło. To też namnożyły się w ostatnich czasach najróżniejsze

związki i towarzystwa dobroczynne, czerpiące swe soki żywotne z nauki Kościoła. Ażeby ruch ten ująć w jednolite karby, utworzono w r. 1912 Związek Towarzystw Dobroczynności „Caritas". Twórcą jego jest ks. kan. Dymek.

„Caritas" nie jest jednolitym Związkiem, jak wyżej omówione, lecz centralą różnych samodzielnych Związków i Towarzystw, trudniących się pełnieniem miłosierdzia chrześcijańskiego na różnych terenach pracy. „Caritas" nie miesza się do spraw wewnętrznych tych Związków i nie jest dla nich władzą zwierzchnią, lecz ma jako zadanie ujęcie całej katolickiej akcji dobroczynnej w jednolite ramy organizacyjne, przeprowadzenie podziału terenów dla uniknięcia niepotrzebnej straty energji, dalej wymianę doświadczeń, staranie się o fundusze i subwencje i sprawiedliwy rozdział tychże według ważności potrzeb — a na ostatnim planie dopiero bezpośrednią działalność w razie nagłej potrzeby np. wojennej, a także na zaniedbanych terenach. Zdąża

się jednak do tego, by takie tereny bezpośredniej pracy (np. opiekę nad dziećmi) oddawać osobnym organizacjom świeckim czy duchownym. Do Związku należą Konferencje św. Wincentego, Towarzystwa Pań Miłosierdzia, Towarzystwa Katolickiej Opieki Dworcowej, Towarzystwo kolonij wakacyjnych „Stella", Towarzystwo Opieki nad dziećmi katolickiemi, Komitet Tanich Kuchen im. Kard. Dalbora, Koło Kierowniczek Ochron i Stowarzyszenie Pomocy dla Inteligencji. Ogółem Związek liczy 311 członków, w tem 90 żeńskich i 18 męskich Konferencyj św. Wincentego à Paulo. W Poznaniu stworzono specjalny Okręg Poznański „Caritas", który podjął skuteczną walkę z żebractwem za pomocą bonów dobroczynnych i stworzył poradnię oraz szatnię dla ubogich. Organem Związku jest miesięcznik pt. „Przewodnik Miłosierdzia". Sekretarzem jeneralnym jest ks. kan. W. Dymek. Biura mieszczą się w Hotelu Rzymskim, Al. Marcinkowskiego 22, III. ptr.

Tabela porównawcza stanu liczeb-

Liczba bież.	Dekanat	Parafij	Dusz	Liga kat.[1]) Stow	Kat. Tow. Rob. Pol. Ilość Stow.	Członk.
1	Gniezno-miasto	5	30.246	2	1	55
2	Bydgoszcz-miasto	6	89.300	4	6	1.166
3	Bydgoszcz-wieś	8	11.715	—	3	182
4	Gniewkowo	15	35.259	8	4	299
5	Janowiec	15	22.354	6	1	105
6	Jarocin	10	27.191	3	4	373
7	Czerwin	12	15.610	3	—	—
8	Inowrocław	16	56.458	1	6	295
9	Kcynia	15	28.174	3	6	260
10	Kruszwica	14	31 658	6	3	162
11	Łekno	12	24.654	3	3	97
12	Łobżenica	12	16 334	2	2	149
13	Miłosław	14	17.765	4	2	110
14	Nakło	14	36.675	7	1	230
	do przeniesienia:			52	42	3483

[1]) Przy „Ligach" nie podajemy ilości członków, ponieważ są to poczęści ci sami, co w związkach robotników. kobiet, młodzieży. Ogółem liczy Liga Katolicka około 25.000 członkow.

[2]) Związek Kobiet Pracujących posługuje się dwojaką formą organizacyjną: towarzystw i bractw. Pierwsze liczą ogółem około 7.000 członkiń, drugie około 11.000. Liczebność bractw nie da się tak dokładnie ustalić jak

nego Związków według dekanatów.

Stow. Kob. Prac. [2] Ilość		Stow Mł. Polskiej Ilość		Stow. Młodych Polek Ilość		Ogółem	
Stow.	Członk.	Stow.	Członk.	Stow.	Członk.	Stow.	Członk. bez Ligi
3	195	3	102	3	144	12	496
10	900	5	404	6	551	31	3.021
—	—	2	74	2	72	7	328
1	45	7	326	3	170	23	840
3	250	7	282	4	205	21	842
2	100	14	639	6	175	29	1 287
1	15	5	289	1	57	10	361
6	530	6	293	3	170	22	1 288
3	190	7	420	5	278	24	1.148
3	380	3	115	5	291	20	948
1	75	7	436	4	156	18	764
3	180	1	20	—	—	8	349
2	160	7	275	5	215	20	760
5	430	7	263	6	146	26	1.069
43	3450	81	3938	53	2630	271	13.501

liczebność towarzystw, a forma ta w pracy wśród kobiet odgrywa tak poważną rolę, że nie można jej pominąć przy zestawieniu. Ponieważ najlepszym dowodem przynależności rzeczywistej (a nie tylko papierowej) jest abonowanie gazety, więc — nie chcąc wprowadzać podwójnej statystyki, podaliśmy abonentów jako członków.

Tabela porównawcza stanu liczeb-

Liczba bież.	Dekanat	Parafij	Dusz	Liga kat. Słow.	Kat. Tow. Rob. Pol. Ilość Słow.	Członk.
	z przeniesienia			52	42	3.483
15	Pleszew	12	24.337	9	4	315
16	Pobiedziska	11	18.590	2	1	79
17	Powidz	11	13 907	2	1	56
18	Rogowo	13	14 860	1	2	46
19	Trzemeszno	12	21 762	3	4	191
20	Września	9	28 099	4	3	193
21	Żnin	21	42 425	6	5	216
22	Poznań	13	193530	9	11	1263
23	Borek	12	19.498	6	7	393
24	Bralin	8	14.584	—	—	—
25	Buk	7	28.404	3	3	145
26	Czarnków	11	50.896	5	11	472
27	Gostyn	9	25.154	7	5	284
28	Grodzisk	19	44.443	7	5	178
29	Jutrosin	15	36.526	9	7	577
30	Kępno	13	34,160	4	6	459
31	Kościan	11	35.469	5	5	222
32	Kostrzyn	14	23.610	4	9	355
33	Koźmin	13	31 173	6	4	232
34	Krobia	12	38 658	3	7	597
35	Krotoszyn	10	27 382	5	4	418
36	Leszno	14	36 730	5	5	491
	do przeniesienia			157	151	10.661

nego Związków według dekanatów.

Stow. Kob Prac. Ilość		Stow Mł. Polskiej Ilość		Stow. Młodych Polek Ilość		Ogółem	
Stow.	Członk.	Stow.	Członk.	Stow.	Członk.	Stow.	Członk. bez Ligi
43	3450	81	3938	53	2630	271	13501
3	240	8	410	2	72	26	1037
2	80	4	224	1	104	10	483
1	20	1	42	3	98	8	216
4	250	4	173	2	86	13	555
2	100	6	428	5	211	20	930
1	50	9	50[illegible]	3	242	20	987
8	900	11	693	4	218	34	2027
14	1426	15	908	11	639	60	4236
3	250	7	292	6	472	29	1407
1	20	2	95	1	20	4	135
1	62	2	70	2	98	11	375
4	280	11	494	13	593	44	1839
4	655	7	372	16	704	39	2015
9	525	17	733	12	527	50	1963
8	870	12	552	5	315	41	2314
2	300	7	320	12	416	31	1495
3	150	5	283	3	226	21	881
4	220	12	435	6	212	35	1222
2	120	3	227	4	249	19	828
7	762	4	118	3	415	24	1892
3	370	5	199	3	151	20	1138
5	675	6	284	4	253	25	1703
134	11775	239	11792	174	8951	855	43179

Tabela porównawcza stanu liczeb-

Liczba bież.	Dekanat	Parafij	Dusz	Lig Kat. Tow.	Kat. Tow. Rob. Pol. Ilośc Stow.	Członk.
	z przeniesienia			157	151	10661
37	Lwówek	14	42.607	3	7	759
38	Nowe miasto	9	15.473	3	2	103
39	Oborniki	10	25.440	5	5	156
40	Ołobok	15	28.127	6	4	134
41	Ostrów	12	61.738	3	3	568
42	Ostrzeszów	11	32.289	4	3	85
43	Rogoźno	12	26 719	7	6	219
44	Śmigiel	13	30 288	9	5	310
45	Śrem	10	30.793	5	4	240
46	Środa	14	31.709	6	7	372
47	Stęszew	8	29 084	3	2	123
48	Szamotuły	10	34 360	2	3	114
49	Wronki	13	42.771	5	6	348
50	Zbąszyń	9	38 261	5	4	447
	Razem			223	212	14639

nego Związków według dekanatów.

Stow. Kob. Prac. Ilość		Stow. Mł. Polskiej Ilość		Stow. Młodych Polek Ilość		Ogółem	
Stow.	Członk.	Stow.	Członk.	Stow.	Członk.	Stow.	Członk. bez Ligi
134	11775	239	11792	174	8951	855	43179
5	290	5	227	6	250	26	1526
2	175	5	246	1	36	13	560
3	280	5	194	5	381	23	1011
1	50	8	303	5	160	24	647
5	895	11	499	10	233	32	2195
2	95	10	477	7	246	26	903
5	420	9	433	4	116	31	1188
5	346	9	308	6	254	34	1218
4	180	3	146	4	269	20	835
3	320	10	408	—	—	26	1100
2	110	6	281	6	326	19	840
6	463	5	194	5	169	21	940
5	595	8	374	6	332	30	1649
5	830	4	185	7	219	25	1681
187	16824	337	16067	246	11942	1205	59472

1928		Styczeń	31 dni
		Ew. św. Łuk. 12, 21 wsch. sł. 7 54 — zach. sł. 15.33	
1	N	NOWY ROK, Obrz. P.	
2	P	*Imienia Jezus* Makar.	
3	W	Genowefy, Iz. Dan.	
4	S	Anieli z Foligno, Iz.	
5	C	Telesfora, Em , Sew.	
6	P	TRZECH KROLI	
7	S	Walentego, Luciana ☽	
		Ew. św Łuk 2, 42 - 52. Wsch. sł. 7,52 Zach. sł. 15 41	
8	N	1 N. po 3 Kr. N. RODZ.	
9	P	Juljana i Bazylisty	
10	W	Agatona, Jana Dobr.	
11	S	Hygina, Matyldy,	
12	C	Arkadjusza, Ernesta.	
13	p	Weroniki, Gotfr L. C †	
14	S	Hilarego. Urszuli. ☾	
		Ew. św. Jana 2, 1 - 11 Wsch sł 7.47 Zach. sł. 15.51	
15	N	2 N. po 3 KR., Pawła	
16	P	Marcelego, Honorata	
17	W	Antoniego, Sulpicjusza	
18	S	*Katedry św. Piotra* Pr.	
19	C	Kanuta, Marj. i Marty	
20	P	Fabjana i Seb., Eut. †	
21	S	Agnieszki, Epifanii.	
		Ew. św. Mat. 8, 1 - 13 Wsch sł 7,40 Zach. sł. 16,03	
22	N	3 N. po 3 KR. Win. An. ●	
23	P	Zaś. M. P.. Raimunda	
24	W	Timoteusza, Felicjana	
25	S	*Nawr. św Pawła*, Ann.	
26	C	Polikarpa, Pauli, Bat.	
27	P	Jana Złot, †	
28	S	Obj. się Agnieszki,	
		Ew. św. Mat. 8, 23 - 27 Wsch. sł. 7,31 Zach. sł. 16,16	
29	N	4 N. 3 KR., Franc. ☽	
30	P	Martyny, Hiac., Fel.	
31	W	Piotra, Ludwiki	

1928		Luty	29 dni
1	Ś	Ignac. Brigity.	
2	C	M. B. GROMN.	
3	P	Błażeja †	
4	S	Andrzeja Kors., Wer.	
		Ew. św. Mat. 20, 1-16 Wsch. sł. 7,30 zach. 16,29	
5	N	STAROZAP. Agaty	
6	P	Doroty. Tytusa	
7	W	Romualda, Ryszarda	
8	S	Jana z Maty, Emila	
9	C	Apolonji, Cyryla	
10	P	Scholastyki, Wilh. †	
11	S	*Obj. M. B w Lour.*, Ad.	
		Ew. św. Mat. 8, 4 - 15 Wsch. sł. 7.07 Zach. sł, 16,42	
12	N	MIĘSOP , Eulalji	
13	P	Katarzyny, Grzegorz	
14	W	Walentego, Jacka	
15	S	Faustyna, Jowity, Sew.	
16	C	Juljanny, Grzegorza X.	
17	P	Flawjana, Sylwina †	
18	S	Szymona, Konstancji	
		Ew. św. Łuk. 18, 31 - 41 Wsch. sł 6,54 Zach. sł. 16,56	
19	N	ZAP., Konrada, Zuz.	
20	P	Eucharjusza, Ekharda	
21	W	Eleonory, Serw., Fel	
22	S	*Popielec, kat. ś. Piotra*†	
23	C	Piotra Damiana, Rom.	
24	P	Wigilja ś. Macieja Ap. †	
25	S	*Macieja Ap.* Elorjana †	
		Ew. św. Mat. 4, 1 - 11 Wsch. sł. 6.39 Zach. sł. 17,09	
26	N	1 POSTU WST,, Zygfr.	
27	P	Małgorzaty, Mechtyldy	
28	W	Aleksandra, Anast.	
29	S	Romana, Justusa †	

1928		Marzec	31 dni
1	C	Albina, Antoniny	
2	P	Symplicjusza †	
3	S	Kunegundy ces. †	
		Ew. św Mat 17, 1-9 Wsch. sł. 6,23 zach. sł. 17,22	
4	N	SUCHA, Kazimierza	
5	P	Jana od Krz., Euzebj.	
6	W	Frydolina ○	
7	S	Tomasza z Akw., Teof.	
8	C	Wincentego Kadłubka	
9	P	Franciszki, Grzeg. †	
10	S	40 Męczenników †	
		Ew. św Łuk. 11, 19 - 28 Wsch. sł. 6,07 Zach. sł 17 35	
11	N	GŁUCHA, Nawr. Magd.	
12	P	Grzegorza Wielk.	
18	W	Krystyny	
14	S	Matyldy, Zachar. ☾	
15	C	Klemensa	
16	P	Jana Tarkandra †	
17	S	Gertrudy †	
		Ew. św. Jana 6, 1 - 15 Wsch sł. 5,51 Zach. sł. 17,47	
18	N	SRÓDP., Cyryla	
19	P	*Józefa Obl N. M. P.*	
20	W	Wiktora	
21	Ś	Benedykta ●	
22	C	Katarzyny z Genui	
23	P	Ottona, Katarzyny †	
24	S	Gabrjela Arch., Szym.†	
		Ew. św Jana 8, 46 - 59 Wsch sł. 5,34 Zach. sł. 17,59	
25	N	CZARNA *Zw. N. M. P.*	
26	P	Emanuela, Jana	
27	W	Jana z Damasku	
28	S	Jana Kapistrana ☽	
29	C	Cyryla, Eustachego	
30	P	*N. M. P B.* †	
31	S	Balbiny, Kornelji †	

1928		Kwiecień	30 dni
		Ew. św. Mat. 21, 1-9. Wsch. sł. 5,18 Zach. sł. 18,11	
1	N	PALMOWA. Hugona	
2	P	Franc z Pauli, Urban.	
3	W	Benedykta, Ryszarda	
4	S	Ambrożego, Izydora	
5	C	*Wielki Czwartek*, Win. ⊕	
6	P	*Wielki Piątek*, Julj. †	
7	S	*W Sobota*, Her Józ. †	
		Ew św. Marek 1, 1-7 Wsch. sł. 5 02 Zach. sł 18,24	
8	N	WIELKANOC, Dyoniz.	
9	P	WIELKAN. Marji Kl.	
10	W	Ezechiela. Makarego	
11	Ś	Leona Wielk P	
12	C	Juljusza, Konstantyna	
13	P	† Hermenegil, Rom. ☾	
14	S	Walerjana Lidwiny	
		Ew. św Jan 20, 19-31 Wsch sł. 4,46 Zach. sł. 18 36	
15	N	PRZEWODNIA	
16	P	Benedykta	
17	W	Rudolfa	
18	Ś	Apolonjusza	
19	C	Krescencji, Leona IX	
20	P	† Sulpicjusza, Wikt. ●	
21	S	Anzelma, Aleksandra	
		Ew. św. Jana 10, 11-16 Wsch. sł 4 30 Zach. sł. 18.48	
22	N	2 po Wielk. Sotera i K.	
23	P	Wojciecha, Jerzego	
24	W	Fidelisa	
25	Ś	Opieki św. Józefa	
26	C	Matki Dobr Rady ☽	
27	P	† Peregryna, Piotra K.	
28	S	Pawła od Krzyża	
		Ew św. Jana 16, 16-22 Wsch sł 4.16 Zach sł 19	
29	N	3 po Wielkan. Roberta	
30	P	Katarzyny Sen, Zofji	

1928		Maj	31 dni
1	W	*Filipa i Jakóba apost.*	
2	S	Atanazego, Kon. Zyg.	
3	C	KROL. KOR. POL.	
4	P	Florjana, Zn. ś. K. † 🌕	
5	S	Piusa V, Weroniki	
Ew. św. Jana 16, 5-14 Wsch. sł. 4,02 zach. sł. 19,12			
6	N	4 po WIEL , *Jana w Ol.*	
7	P	Augusta, św. Stan.	
8	W	*Stanisława* (w Polsce)	
9	S	Grzegorza z Nysy	
10	C	Izydora, Antonina	
11	P	*Król. Apost.* †	
12	S	Pankracego ☾	
Ew. św. Jana 16, 23 - 30 Wsch. sł. 3,50 Zach. sł. 19,23			
13	N	5 po WIELK., Mon. Ser.	
14	P	Bonif., Justy, Chryst.	
15	W	Zofji, Jana	
16	S	Jana Nep. Andrzeja	
17	C	WNIEBOWST PANSK.	
18	P	Feliksa, Wenancjusza†	
19	S	Piotra Celest , Emila	
Ew. św. Jana 15,26 - 27,16,1-4 Wsch. sł. 3,40 Zach sł. 19,34			
20	N	6 po WIELK., Bernarda	
21	P	Feliksa z Kantal.	
22	W	Heleny, Julji	
23	S	Dezyderjusza, Jana	
24	C	*N. M. P.*, Joanny	
25	P	Grzegorza VII. Urbana†	
26	S	Filipa, Wig. Ziel. Sw. †	
Ew. św. Jana 14, 23 - 31 Wsch sł. 3.31 Zach. sł. 19,44			
27	N	ZIEL. SWIĄTKI, Magd.	
28	P	ZIEL. SWIĄTKI, Aug.	
29	W	Teodozji, Maksymina	
30	S	Feliksa, Ferdynanda †	
31	C	Anieli, Petroneli	

1928		Czerwiec	30 dni
1	P	Jakóba †	
2	S	Marcelina, Piotra, Er. †	
		Ew. św. Mat. 28, 18-20 Wsch. sł. 3,24 zach. sł. 19,52	
3	N	1 P. Z. Św TRÓJCY św.	
4	P	Franc, Karac, Kwiryna	
5	W	Bonifacego, Dorot.	
6	S	Norberta	
7	C	BOŻE C., Łukr., Rob.	
8	P	Medarda i Maksym, †	
9	S	Pryma i Felicjana	
		Ew. św. Łuk. 14, 16-24 Wsch. sł 3 20 Zach. sł. 19,59	
10	N	2 po Ziel. Św., Adolfa	
11	P	Barnaby Apostoła ☽	
12	W	Jana	
13	Ś	Antoniego z Padwy	
14	C	Bazylego W. bł. Jolanty	
15	P	† Serca Jezusowego	
16	S	Benona	
		Ew. św. Łuk 16, 1-10 Wsch sł. 3,19 Zach. sł. 20,03	
17	N	3 po Ziel. Św. Adolfa 🌕	
18	P	Marka i Marcelina	
19	W	Gerwazego i Protazego	
20	Ś	Sylwerjusza, Florent.	
21	C	*Alojzego*,	
22	P	† Paulina,	
23	S	Zenona	
		Ew. św. Łuk. 5, 1-11 Wsch. sł 3,20 Zach sł 20,14	
24	N	4 p. Ziel. Św. *Jana Ch.* ☽	
25	P	Wilhelma opata	
26	W	Jana i Pawła	
27	Ś	Władysława króla	
28	C	Ireneusza b. i m.	
29	P	PIOTRA i PAWŁA AP.	
30	S	*Wsp. św. Pawła*, Emilji	

1928		Lipiec	31 dni
Ew. św Mat. 5, 20-24 Wsch. sł. 3 23, zach. sł 20,4			
1	N	5 po Z, S., *N. Krwi Jez.*	
2	P	*Naw. N. M. P.*, Ottona	
3	W	Leona II, Heljodora ☾	
4	S	Prokopa, Berty, Helj.	
5	C	Antoniego, Karoliny	
6	P	Łucji, Dominiki †	
7	S	*Cyryla i Metodego*	
Ew. św. Marka 8, 1 - 9 Wsch sł. 3,29 Zach. sł. 20			
8	N	6 po ZIEL. ŚW. Elżb.	
9	P	Weroniki	
10	W	7 br. śp Rufiny, Am. ☾	
11	S	Piusa, Placyda, Pelagji	
12	C	Jana, Feliksa	
13	P	Zenona, Eugenjusza †	
14	S	Banawentury, Marc.	
Ew św. Mat. 7, 15 - 21 Wsch. sł 3,36 Zach. sł 19.54			
15	N	7 p. ZIEL ŚW., Henr.	
16	P	*M. B. Szkaplerznej*	
17	W	Aleksego. Leona IV ☾	
18	S	Kamila, Szym., Arn	
19	C	Wincentego àP. Feliksa	
20	p	Czesława, Małgorz. †	
20	S	Praksedy, Dan., Julji	
Ew. św Łuk 16, 1 - 9 Wsch. sł. 3.45 Zach sł. 19,46			
22	N	8 p. Z. ŚW. *Marji Magd.*	
23	P	Apolinarego	
24	W	Kunegundy, Franc. ☽	
25	S	*Jakóba Ap.*, Krzysztofa	
26	C	*Anny, N. M P*	
27	P	Panteleona, Rudolfa †	
28	S	Wiktora	
Ew św. Łuk. 19. 41 - 47 Wsch. sł 3,16 Zach sł. 19,36			
29	N	9 p. Z ŚW. Marty, Fel.	
30	P	Abdona, Senena, Julity	
31	W	Ignacego z Lojoli	

1928		Sierpień	31 dn
1	S	Piotra w ok. 7 br. M.	
4	C	*N. N P. Anielskiej*	
3	P	Zn. ś. Szczep., N.k †	
4	S	Dom'n ka	
		Ew. św. Łuk 18, 9-14 Wsch sł. 4.07 zach. sł 19 24	
5	N	10 po Z S.. *M. B Sn*	
6	P	*Przemienienia Pań.* ☾	
7	W	Kajetena, Konrada	
8	S	Cyrjaka	
9	C	*Roz Apost.*, Romana	
0	P	Wawrzyńca, Filom †	
11	S	Zuzanny	
		Ew. św Marka 7, 31 - 37 Wsch sł 4,18 Zach sł 19 11	
12	N	12 po Z. SW., Klary,	
13	P	H polita	
14	W	Euzebiusza, wig. Wn. †	
15	S	WNIEBOWZ N. M P	
16	C	*Joachima*, Rocha	
17	P	Jacka, Emilji, Maks. †	
18	S	Heleny ces	
		Ew św. Łuk 1(, 23 - 37 Wsch sł 4 30 Zach sł 18,56	
19	N	12 po Z SW Ludwika	
20	P	Bernarda, Stef., Łucj.	
21	W	Joanny	
22	S	Zygfryda, Hipolita	
23	C	F lipa, Klaudjusza ☽	
24	P	*Bartłomieja ap.* Aurory	
25	S	*M. B Częstoch* Ludw	
		Ew św. Łuk. 17 11 - 19 Wsch. sł. 4.41 Zach sł 18 41	
26	N	13 po ZIEL SW., Aleks	
27	P	Józefa Kalasantego	
28	W	Augustyna	
29	S	Ścięcie św. Jana, Sab.	
30	C	*M. B Pociesz.*, Róży L.	
31	P	Rajmunda, Izabeli † ☺	

1928		Wrzesień	30 dni
1	S	Idziego	
		Ew. św. Mat. 6, 24-33 Wsch. sł. 4,53 zach. sł. 4,53	
2	N	14 po Z. S., Stefana	
3	P	Bronisławy	
4	W	Rozalji	
5	S	Wawrzyńca Just.	
6	C	Zacharjasza ☾	
7	P	Reginy †	
8	S	*Narodzenia N. M. P.*	
		Ew. św. Łuk. 7, 11 - 16 Wsch. sł 5,05 Zach. sł. 18,09	
9	N	15 po ZIEL SW. Kornelj.	
10	P	Mikołaja	
11	W	Rocha i Jacka	
12	S	*Imienia. N. M. P.,*	
13	C	Filipa	
14	P	*Podwysz Krzyża ś.†* ●	
15	S	*7 Boleści N. M. P.*	
		Ew. św. Łuk. 14, 1 - 11 Wsch. sł 5,16 Zach. sł 17,53	
16	N	16 po ZIEL. SW. Kornelj.	
17	P	Św, Franciszka	
18	W	Józefa z Kup.	
19	S	Januarego, Teodora †	
20	C	Eustachego, Zuzanny	
21	P	*Mateusza ap. ewang* †	
22	S	Tomasza, Mauryc. † ☽	
		Ew. św. Mat 22, 34 - 46 Wsch sł. 5,28 Zach. sł. 17,36	
23	N	17 po Ziel. Św., Tekli p.	
24	P	*N. M. P. Okupu,*	
25	W	Władysł. z Gielnowa	
26	Ś	Cyprjana i Justyny	
27	C	Kosmy i Damjana	
28	P	† Wacława króla,	
29	S	*Michała Archanioła,* ●	
		Ew. św Mat. 9, 1 - 8 Wsch. sł 5,38 Zach sł 17,22	
30	N	18 po Z Św., Teresy D. J.	

1928		Październik	31 dni
1	P	Bł. Jana z Dukli	
2	W	Aniołów Stróżów	
3	S	Kandyda	
4	C	Franciszka z Asyżu	
5	P	Placyda †	
6	S	Brunona	
		Ew. św. Łuk. 1, 20-38 Wsch. sł. 5,32 zach. sł 17,03	
7	N	19 po Z. Ś. M. B RÓŻ.	
8	P	Bryg.dy, Pelagji	
9	W	Dionizego	
10	S	Franciszka Borg. Wik.	
11	C	Emiljana	
12	P	Maksymiljana †	
13	S	Edwarda. Teofila	
		Ew. św. Jana 4, 46 - 53. Wsch sł. 6 08 Zach. sł. 16,47	
14	N	20 po Ziel. Św. Kaliksta	
15	P	Teresy i Jadwigi	
16	W	*Najcz. Serca NMP.*	
17	Ś	Małgorzaty Marji Alak.	
18	C	*Łukasza ew.*	
19	P	† Piotra z Alkantary	
20	S	Jana Kantego	
		Ew. św. Mat. 18, 23 - 35 Wsch sł. 6 17 Zach sł 16,32	
21	N	21 po Ziel. Św. Urszuli	
22	P	Korduli, Marji Salome	
23	W	Piotra Paschazjusza	
24	Ś	*Rafała Archanioła*	
25	C	Chryzanta	
26	P	† Ewarysta	
27	S	Sabiny	
		Ew św. Jana 18. 33 - 37 Wsch. sł. 6,30 Zach. sł 16,17	
28	N	22 po Z. Św. Kr. Chr.	
29	P	*Szymona i Judy Tad.*	
30	W	Alfonsa Rodrig.	
32	Ś	† Wolfganga	

1928		Listopad	30 dni
1	C	WSZYSTKICH ŚW.	
2	P	*Dzień Zad.* Tobjasza †	
3	S	Huberta, Malachjasza	
		Ew. św. Mat. 9,18-26 Wsch. sł. 6,43 zach. sł. 16,04	
4	N	23 po Z S. Karola B ☾	
5	P	Zacharjasza i Elżbiety	
6	W	Leonarda, Protazego	
7	S	Ernesta	
8	C	4 męczenników, Gotfr.	
9	P	Teodora †	
10	S	Andrzeja. Florencji	
		Ew. św. Mat. 13, 24 - 30 Wsch sł. 6,56 Zach. sł. 15,53	
11	N	24 po Ziel. Św Marcina	
12	P	Marcina p. Benedykta ⊛	
13	W	Stanisława Kostki	
14	Ś	Józefata, Elżbiety	
15	C	Gertrudy, Leopolda	
16	P	† M. B. Ostrobram.	
17	S	Grzegorza Cudotwórcy	
		Ew św. Mat. 13, 31 - 35 Wsch. sł. 7,08 Zach. sł. 3,42	
18	N	25 po Z. Św. *P.B.św.P.P.*	
19	P	Elżbiety wd.	
20	W	Feliksa z Valois ☽	
21	Ś	*Ofiarowanie N. M. P*	
22	C	Cecylji	
23	P	† Klemensa p.	
24	S	Jana od Krzyża	
		Ew św. Mat 24, 15 - 35 Wsch sł. 7,21 Zach sł. 15,33	
25	N	26 po Z. Św. Katarzyny	
26	P	Piotra z Aleksandr.	
27	W	Wirgiljusza ⊛	
28	Ś	Natalji	
29	C	Saturnjusza	
30	P	† *Andrzeja apost.*	

1928		Grudzień	31 dni
1	S	Eligjusza, Natalji	
		Ew. św. Łuk. 21, 25-33	
		Wsch. sł. 7,31 zach sł. 15,27	
2	N	1 ADW. Bibjany, Paul.	
3	P	Franciszka Ksawerego	
4	W	Barbary, Piotra, Chr. ☾	
5	S	Sabby, Łucjasza	
6	C	Mikołaja, Emiljana	
7	P	Ambrożego, Marcel. †	
8	S	NIEP. POCZ. N. M. P.	
		Ew. św. Mat 11, 2-10	
		Wsch. sł. 7,40 Zach sł. 15,24	
9	N	2 adwentu Leokadji	
10	P	*M. B. Loretańskiej*	
11	W	Damazego	
12	Ś	Synezjusza ●	
13	C	Łucji, Otylji, Bertolda	
14	P	† Euzebjusza Izydora	
15	S	Krystyna, Walerjana	
		Ew. św. Jana 1, 19-28	
		Wsch. sł. 7,48 Zach. sł. 15,24	
16	N	3 adwentu Adelajdy	
17	P	Łazarza	
18	W	Gracjana	
19	Ś	† Urbana V.	
20	C	Teofila, Pelagji ☽	
21	P	† *Tomasza ap.* Sewer.	
22	S	† Zenona	
		Ew. św. Łuk. 3, 1-6	
		Wsch. sł. 7,52 Zach. sł. 15,26	
23	N	4 adwentu Wiktorji	
24	P	† Adama i Ewy	
25	W	Boże Narodzenie	
26	Ś	Św. Szczepana I męcz.	
27	C	*Jana ap. i ew.*	
28	P	† *Młodzianków*, Teofili	
29	S	Tomasza z C.,	
		Ew. św. Łuk. 2. 33-40	
		Wsch. sł. 7.54 Zach sł. 15,33	
30	N	Niedziela po B. Nar.	
31	P	Sylwestra.	

Notatki

Dnia

Notatki

Data

Notatki

Data

Notatki

Data	

Notatki

Data

My chcemy Boga.

(Hymn Stowarzyszeń Katolickich.)

1.

My chcemy Boga, święta Pani!
O usłysz Twoich dzieci śpiew!
My Twoi słudzy ukochani,
Za wiarę damy życie, krew!
Błogosław, słodka Pani
Błogosław wszelki stan!
My chcemy Boga, my poddani!
On naszym królem, On nasz Pan!

2.

My chcemy Boga w rodzin kole,
W troskach rodziców, w dziatek
[snach:
My chcemy Boga w książce, w szkole,

W godzinach wytchnień, w pracy [dniach
Błogosław, słodka Pani itd.

3.

My chcemy Boga, w wojsku, w sądzie,
W rozkazach królów, w księgach [praw,
W służbie na morzu i na lądzie,
Spraw to, Marjo! spraw, o spraw!
Błogosław, słodka Pani itd.

4.

My chcemy Boga w wszelkim stanie.
Boga niech wielbi: szlachta, lud,
Pan czy robotnik, czy mieszczanie,
Bogu niech niosą życia trud.
Błogosław, słodka Pani itd.

5.

My chcemy Boga w naszym kraju,
Wśród starodawnych polskich strzech:

W polskim języku i zwyczaju
Niech Boga wielbi chrobry Lech.
Błogosław, słodka Pani itd.

6.

My chcemy Boga w każdej chwili,
I dziś i jutro, w szczęściu, w łzach;
Czy nam się pociech niebo schyli,
Czy w gruzach legnie szczęścia [gmach.
Błogosław, słodka Pani itd.

7.

My chcemy Boga — Jego prawo
Niech będzie naszych czynów tchem!
Byśmy umieli chętnie, żwawo:
Obierać dobre, gardzić złem.
Błogosław, słodka Pani itd.

Wydawnictwa Ligi Katolickiej w Poznaniu

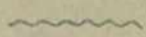
		zł
1.	O nierozerwalności węzła małżeńskiego — X. Fr. Kwiatkowski T. J.; cena	0,40
2.	Prawda o adwentystach, oraz kilka uwag o czytaniu Pisma św. — Florjan Jeżycki — cena	0,50
3.	Polski kościół narodowy — X. Franciszek Kwiatkowski T. J. — cena .	0,40
4.	Spirytyzm — X Fr. Kwiatkowski T. J. cena	0,50
5	Projekt ustawy o reformie rolnej, a Kościół katolicki w Polsce — Dr. M. Zbrojny — cena	0,20
6.	Ile zabrano ziemi Kościołowi w Polsce, a ile jest jej jeszcze w posiadaniu rządu polskiego — dr. M. Zbrojny — cena	0,20
7.	Katolik wobec zaboru dóbr kościelnych — S. Konarski — cena . . .	0,20
8.	Uniwersytet Lubelski — X. Cieszyński cena	0,50
9.	Kościół katolicki a posłannictwo narodu — X. J. Kłos — cena	0,50
10.	Kwestja rzymska — X. dr. K. G., cena	0,50
11	Teozofja i antropozofja — X. Franciszek Kwiatkowski T. J. — cena .	1,00

Przy odbiorze 10 egzpl. z poszczególnych brosz. udzielamy 20% upustu, przy Spirytyźmie 10%.

Dalej polecamy:

Nową ustawę Ligi Katolickiej — cena . . 0,10
Legitymacje członków — cena 0,10
Doskonały podręcznik do urządzania wieczornic i akademij: I. Dzień Katolicki w Wielkopolsce — cena 0,50

Zamówienia przyjmuje i załatwia odwrotnie za zaliczką **LIGA KATOLICKA** — Sekretarjat Jeneralny **Poznań**, Al. Marcinkowskiego 22. II. ptr. pokój 42 — konto PKO. 205-060.

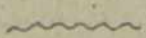
Poczytne i polecenia godne pismo, poświęcone sprawom katolickim

„POCHODNIA"

miesięcznik Ligi Katolickiej w archidiecezjach gnieźnieńskiej i poznańskiej

Redakcja i administracja:

Poznań, Al. Marcinkowskiego 22. II. ptr. pok. 42
telefon 50-99 Konto P. K. O. 205-060

Kosztuje tylko rocznie już z przesyłką zł 2,60

Abonujmy więc wszyscy to tanie a pożyteczne i ciekawe pismo!

SPIS RZECZY.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA
K. U. L.